

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0226U004001

Державний реєстраційний номер: 0121U108432

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-06-2026

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 4

Назва етапу: Обґрунтувати систему інституційного забезпечення еколого-економічної оптимізації сільськогосподарських землекористувань

Початок етапу: 01.2024

Закінчення етапу: 12.2024

Вид звітнього документа: Проміжний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Інститут землекористування Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 20589035

Місцезнаходження: вул. Васильківська, буд. 37, м. Київ, 03022, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380503128178

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00024360

Місцезнаходження: вул. Михайла Омеляновича-Павленка, буд. 9, м. Київ, 01010, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет Міністрів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442801085, 380442802525, 380445219277

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрямок фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6591060

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 840.000
--

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Теоретико-методологічні засади удосконалення системи землеустрою сільськогосподарських підприємств

Назва роботи англійською:

Theoretical and methodological principles of improving the land management system of agricultural enterprises

Реферат українською:

Сучасний стан сільськогосподарського землекористування в Україні характеризується поглибленням суперечності між інтенсивністю господарського освоєння земель та їхнім відновлювальним потенціалом. Тривала експлуатація орних угідь, порушення науково обґрунтованих сівозмін та відсутність дієвого інституційного контролю зумовили системну деградацію ґрунтового покриву, що визначає актуальність розроблення системи інституційного забезпечення еколого-економічної оптимізації сільськогосподарських землекористувань. Встановлено, що чинна нормативно-правова база – Земельний кодекс України, закони «Про землеустрій» та «Про охорону земель» – створюють формальне підґрунтя для регулювання, однак механізми її реалізації є недостатньо дієвими через відсутність законодавчо закріплених еколого-технологічних обмежень і дієвих стимулів для землекористувачів. Виявлено кількісну залежність між вмістом гумусу та економічними показниками: зниження його вмісту з оптимального рівня до критичного супроводжується падінням відносної врожайності зернових майже вдвічі. Сформульовано систему з п'яти принципів інституційного забезпечення (сталості, комплексності, правового регулювання, прозорості та відповідальності) та обґрунтовано багаторівневу структуру системи, що охоплює нормативно-правовий, інструментально-проектний і моніторингово-контрольний рівні. Центральним інструментальним елементом визначено проекти землеустрою щодо еколого-економічного обґрунтування сівозмін та організації території земельних часток. За результатами анкетування 47 співробітників виконавчих органів 12 ОТГ виявлено системний дефіцит знань та обґрунтовано організаційну складову системи, що охоплює підвищення кваліфікації, розроблення методичних посібників і цифрових інструментів моніторингу стану ґрунтів.

Реферат англійською:

The current state of agricultural land use in Ukraine is characterized by a deepening contradiction between the intensity of economic development of lands and their restorative potential. Long-term exploitation of arable lands, violation of scientifically substantiated crop rotations and the absence of effective institutional control have led to systemic degradation of the soil cover, which determines the relevance of developing a system of institutional support for the ecological and economic optimization of agricultural land use. It has been established that the current regulatory framework – the Land Code of Ukraine, the laws "On Land Management" and "On Land Protection" – create a formal basis for regulation, however, the mechanisms for its implementation are insufficiently effective due to the lack of legally established ecological and technological restrictions and effective incentives for land users. A quantitative relationship between the content of humus and economic indicators has been revealed: a decrease in its content from the optimal level to the critical one is accompanied by a drop in the relative yield of cereals by almost half. A system of five principles of institutional support (sustainability, comprehensiveness, legal regulation, transparency and responsibility) was formulated and a multi-level structure of the system was substantiated, covering the regulatory, instrumental-project and monitoring-control levels. The central instrumental element was identified as land management projects for the ecological and economic justification of crop rotation and the organization of the territory of land plots. According to the results of a survey of 47 employees of executive bodies of 12 AHs, a systemic knowledge deficit was identified and the organizational component of the system was substantiated, covering advanced training, the development of methodological manuals and digital tools for monitoring the state of soils.

Індекс УДК:332.1, 332.2

Коди тематичних рубрик: 06.61

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Дорош Йосип Мирославович

Науковий ступінь: д. е. н.

Вчене звання: доц., член-кор.

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Аналітична записка щодо інституційного забезпечення еколого-економічної оптимізації сільськогосподарських землекористувань

Назва НТП англійською: Analytical note on institutional support for ecological and economic optimization of agricultural land use

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Інше (Аналітична записка щодо інституційного забезпечення еколого-економічної оптимізації сільськогосподарських землекористувань)

Галузь застосування: Сільське господарство

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: У результаті аналітичного узагальнення теоретичних положень і практичних досліджень встановлено, що система еколого-економічної оптимізації сільськогосподарських землекористувань повинна ґрунтуватися на реалізації спеціалізованих проектів землеустрою. Найбільш вагомими є проекти, що передбачають сівозміну й упорядкування угідь, а також ті, що регламентують організацію земельних часток. Ці інструменти дають змогу впроваджувати агроекологічні підходи до землекористування, знижувати рівень деградації та запобігати забрудненню ґрунтів. Екологічні фактори в цьому контексті включають якість ґрунту, води, повітря, а також ризики, пов'язані з ерозією, ущільненням, хімічним забрудненням. Економічні аспекти охоплюють витрати на агровиробництво, дохідність, ринкову вартість земель, інвестиційну привабливість. На основі цих показників обґрунтовано інституційні принципи управління: сталості, системності, правового регулювання, інформаційної прозорості та персональної відповідальності землекористувачів. Запропоновано нормативне впровадження еколого-технологічних обмежень на використання орних земель, що мають реалізовуватись через оновлену систему землеустрою та відповідні екологічні стандарти.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення стану навколишнього середовища

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2024

Закінчення етапу: 12.2024

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

ІХ. Бібліографічний опис

Дорош Й., Ібатуллін Ш., Дорош О., Сакаль О., Дорош А., Тарасенко А. Оцінювання наслідків руйнування дамби Каховської ГЕС на зрошувані землі у зоні впливу Каховського водосховища. Землеустрій, кадастр і моніторинг земель. 2024. № 1. С. 6–18. DOI: <http://dx.doi.org/10.31548/zemleustriy2024.01.01>

Дорош Й., Ібатуллін Ш., Дорош О., Дорош А., Сакаль О. Методичні підходи до економіко-математичного моделювання чергування сільськогосподарських культур (сівозмін) при розробці проекту землеустрою, що забезпечує еколого-економічне обґрунтування сівозміни та впорядкування угідь. Землеустрій, кадастр і моніторинг земель. 2024. № 1. С. 66–81. DOI: <http://dx.doi.org/10.31548/zemleustriy2024.01.06>

Yosyp Dorosh, Andriy Dorosh, Roman Derkul'skyi, Maria Bratinova. Application of GIS in land management on the example of Ukraine. Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, 2024, Issue No: 1, Page Range: 31-41, <https://doi.org/10.31648/aspal.9140>

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Дорош Йосип Мирославович

д. е. н., 08.00.06

Перелік осіб-виконавців

Ібатуллін Шаміль Ільдусович

(д. е. н., професор, акад., 08.00.06)

Адамадзе Ольга Валеріївна

Бутенко Євген Володимирович

(к. е. н., доц., 08.00.06)

Деркульський Роман Юрійович

(к. е. н., 08.00.06)

Заводяна Марія Володимирівна

Кабузан Аліна Ігорівна

Колісник Григорій Миколайович

Купріянич Ірина Петрівна

(д. е. н., доц., 08.00.06)

Малашевський Микола Андрійович

(к. т. н., доц.)

Мельник Денис Миколайович

(к. е. н., 08.00.06)

Новаковська Ірина Олексіївна

(д. е. н., професор, член-кор., 08.00.06)

Олішевський Валерій Володимирович

Палеха Юрій Миколайович

(д. геогр. н., професор, 11.00.02)

Рябова Юлія Павлівна

Сакаль Оксана Володимирівна

(д. е. н., старший науковий співробітник, 08.00.06)

Салюта Вікторія Андріївна

(д. філософ, 051)

Семчик Олександр Віталійович

(к. ю. н., 12.00.06)

Соломаха Ірина Віталіївна

(к. геогр. н., 11.00.12)

Тарнопольський Євген Андрійович

(к. т. н., 05.24.01)

Трохимчук Андрій Анатолійович

Харитоненко Роман Андрійович

(к. е. н., 08.00.06)

Штогрин Галина Степанівна

(к. е. н., с.д., 08.00.06)

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Харитоненко Роман Андрійович 117

Телефон

+380972806668

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна